

...dan soň / hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Oýlanmalar

написано kitapcy | 25 января, 2025

...dan soň / hekaýa ...DAN SOŇ

Ulular – mön.

Ulular – türkana.

Ulular – köpbilmiş.

Ulular – gedem.

Şoň üçinem olaryň her birem özünden özge islendik başga kişä, hatda öz aň yetiriş çarçuwasyndan daşyndaky islendik başga zada-da kembaha garamaga birmahal endik edip giden.

Hamana, uly bolsa – diýmek ol akyllymış.

Hemmeje zadam bilyärmiş.

Şoň üçinem oň aýdan-a aýdan, diýenem diýen bolmalyş.

Erbet ýerem, olaryň ikisinden iň bolmanda birjigi dagam, şunyň ýaly bolmaýsady...

Onda, megerem, onuň kibi oglanjylara su taýda-da, başga taýlarda-da ýaşamak, ýamanam bir aňsat bolardy...

..Yedi-sekiz ýaşlaryndaky oglanjyk, bir çetde çugutdyryp oturyşyna kellesinde şu pikirleri aýlaýardı.

Onuň oýlanmalary gönükdirilen kakasydyr ejesi bolsa – megerem, içki tolgunmasyna, durky-düýrmegini doldurýan, dünýäsygmaz aladanyň çykgynszlygyna bäs gelip bilmändir – bir ýerde durman iki-baka zowzuldaýardı. Başlaryna düşen külpetden çykalga gözläp, biri-birine gezek bermän diýen ýaly, sähel salymda ugurly-ugursyz teklipleriň, çaklamalaryň onlarçasyny birek-birege hödürleýärdiler. Dessine-de olaryň hiç haýsynam kabul etmän, degerli delil bilen inkär etmäge gyssanýardylar.

Özem olar osmaklatma-ýaňzytmadan ellibizar, söz saýhallaman, gypynçsyz gep urýardı. Şu-da, olaň, gyradaky kürsüçede boýnuny ýygryp oturan ogullaryndan jinnekçe-de gypynç etmeýändigini, ony öz aýdýan zatlaryna dynnymça-da “düşünenok” diýip

hasaplaýandygyny aňdyrýardы.
Oglanjyk bolsa hemme zada düşünýär.
Aňyrsyna-da geçýär.
Ýöne, sesini çykaranoň.

Gulagyny üşerdip, öz-ä söz sypdyrman diňleýär.
Özem töweregine ýaltaklap, çar ýanyny synlan kişi bolýar.
Ýogsa, bu jelegaýlarda oň görmedik nämesi bar?

Müňlerçe adamyň mährewsiz älem boşlugynda edil dogduk
saýýaradaky deý rahat ýaşamaklary üçin niyetlenen mähnet älem
bekedi – oň özünüň-ä däl, kakasy-ejesiniňem dünýä inen mekany.
Oturan ýeri – dürli enjamlardan doly dolandyryş merkezi – öň
ýüzlerce gezek görülen.

Bekediň daşky superýokary rugsatly kameralary bolsa, Merkeziň
tutuş bir diwaryny tutýan äpet ekranda, Beketden esli
aralykdaky mawy saýýaranyň interaktiw şekilini görkezýär...

...Mawy Mähribanlygyň şol şekili-de, häzirem, yüz ýyl mundan
ozal olaryň şu Beketleriniň düzüm bölekleri älem giňişligine
çykarylyp, ine şu nokatda – Zeminiň alysdaky elliptiki
orbitasynda – gurnalandakysy deý üýtgewsiz-durnukly-eziz-
ajaýyp...keşpde...

...ýaly...

Oglanjygyň bokurdagy doldy.

Öz-özünden owalary nemlendi.

Ol öz jedellerine başagaý ejesi-kakasyna bildirmän, assyrynlýk
bilen kombinezonyň ýeňine gözüni syldy.

Mähribanlaryna eşitdiräýmänjik, göýä kindiwanja gursagyny
birdemde dolduran hasratyň üstüni ýel bilen basjak bolýan deý,
nähildir bırhili sojamaly dem aldy.

...Nämüçin "...ýaly..."?

Sebäbi ol bilyär.

Mawy Mähribanlyk eýýäm näçe wagt bări adamlar üçin
“mähribanlyk” bolmasyny bes etdi...

Onuň daş sypaty Bekediň ekranlarydyr-illýuminatorlarynda şol öňki şekilinde üýtgewsiz duranam bolsa, bu mahal o taýy ýekeje-de ynsan owazy eşidilmeýän gum-guklyk...

...Edil olaryň şu Beketleri ýaly...

Ýöne, Zemin bilen Bekediň arasyndaky birje tapawut – Zemind-ähä, birje-de ynsan ýok, öň çagalaň sesinden ýaňa jagyl-juguldan, öz işleri bilen gümra ululaň erek-berewliginden doly Beketde-de diňe şu üçüjigi...

Nämboldy, galan adamzada?!

Aýdanoklar.

Sebäbi...

Ýaňam aýtdy.

Has dogrusy oýlandy.

Ulular – mön.

Ulular – türkana.

Ulular – köpbilmiş.

Ulular – gedem...

...Ýa-da belki, tutuş ynsanyyetiň soňuna sogan eken şo aýylgançlyk, şeýlebir eýmenç bolup, şo ähli ululardan ýekeje özleri galan şu iki sany iň soňky ulynyň iň soňky kiçijik bolan ony gorkuzasy gelýän däldir.

Olaň ony goran bolduklarydyr, belki-de, şü aýtmadyk bolan bolup ýormekleri...

...Ýöne, aýt, aýtma, olam kiçijik bolsa-da sammyk däl ahyry!

Heýemmır, günlerde bir gün, irden oýanaňda, mähnet öýüň bolan Beketden hemme deň-duşlaryň, dost-ýarlaryň, olaryň ata-eneleri, yzsyz-tozsuz gürüm-jürüm bolar-da, nähilidir bir süňňüni elendirýän nämälim elhençligiň gopandygyna düşünmän galarsyňmy?!

Ýa, näme, bu iki sany tekepbir ulular ol bilmeyändir öýdýärmikäler?!

Özleriniň elden-aýakdan çykaryp barýan ilkinji howsalalaryny ýeňenlerinden soň, Zemine Emeli Paýhasly aňtaw hemrajyklary ýollandyklarynam...

Şol enjamlaryňam şo taýdaky galan ynsanyýet ähliniň-de Bekediň ilatynyň gününe sezewar bolandygyny anyklandyklarynam...

...Bu ikisini gaplap alan soňraky çykgynszlyk duýgusam, şoňa tap getirip bilmän olaň däli-porhan boluşlaram munuň ýadynda...

Ine şu wagtky jedellerem olaň şo çykgynszlyk duýgusyndan soň özlerini birneme ele alan bolup oturyşlary...

Edýänlerem gelşiksiz gürrüň.

Nämemiş, her edip, hesip edibem bolsa, oňa höwürlik gyzjagaz tapmalymış.

Sewäwi adamzadyň soňkuja umydy şumyş. Onnoň eger şo gyzjagaz tapylmasa-da, hemme ynsanlaň ýyldyzy düýpgöter sönüp gitjekmiş...

Wäkgiš...

Kakasy-ejesiniň gyzjagaz, höwür, adamyýet ähliniň öňündäki borç hakdaky gep oklap-gapdlaryna gulak gerip oturyşyna, gyzjagaz hakdaky pikiri eden-de ol tasdan, içindenem bolsa tüýkürinjiräp goýberýärdi.

Ýöne, özüni bileli bări, ejesiniň adam bar ýerinde tüýkurmegiň aýypdygy hakynda gulagyna guýup gelýän käkelemeleri hakydasyna geldi-de, saklandy.

Sebäbi, içiňden tüýkürseň, hiç kim görmände näme?

Esasy zat, şeýdeniňi özüň bilýän dälmi?

Onsoň içiňden et, daşyňdan et, ahyry şo etmeli däl işi etseň, boldugydyr-da...

Ýöne, gyzjagzlara oň beýle gaharly bolmagynyň özüne ýetik "üçinjikleri" bar...

...Sähel bahana tapdyklary şumjaryp ýören, haçan görseň, nedenem bir bezzatlyk etdigiň ylgap baryp öz ejelerine-de, seň ejeňede buşlaýan, gohçyl, lälik, gopbam, urşagan, pişik deýin dyrnaçaklaşmany diýseň ey görýän, şapbaplap-şapbatlamankaňam gözüne urlan ýaly wägirip başlaýan, gümürtikden gelen, düşnüsiz jandarjyklar-da...

Üstesine-de isle süýji, isle şerbet, isle oýnawaç...garaz, dünýäde, ýagny şü Beketde nähili gowy zat bolsa, ilki şolara

berilmeli.

Sewäwem: "jän owlum, sen owlanjyg-a, o bolsa gyýjagaş"-myş...

Wäkgiş...

Onnoň şolaň nämesi gowumyş, şolar bolmasa, ölüp ýatar ýaly...

...Öňde bir gezek, entek Beketleriniň başyndan bu şumluklar inmänkä ol ejesine şuňa meňzeş gepjagazyny oklanda, olam edil Bekediň çagalar meýdançasynda özüne hemiše azar berýän kelpeň gulpaklylar ýaly, içýakgyç kikirdäp, oňa: "Owlum, ine birneme ulal! Onnoň bilersiň şo "wäkgişleň" näderejede ajaýyp hazynadygyny!" diýip, göwünlik beren bolupdy...

Äý-ý, waý-eý!

Beýdip, şo gyzjagaz ýaly gerekmejek ýüregeđüşgünciliň aladasыnda iki ýana çarp urup ýöreniňizden, oňa şu giden yns-jynssyz Beketde bile oýnar ýaly, iň bolmanda ýekeje dost tapyp bermegiň gaýgysyny ediň-dä...

Ol şu hüñürdili pikirlenmesini oýlananda, birdenkä özuniň bileje oýnan, ýaýnan dostlary gözüniň öňünde janlandı.

Nähili hezillilikdi!

Günde Bekediň jümmüşindäki emeli çarbaglykda gurnalan çagalar meýdançasynda ýüwrüp-ýortup, ýaýnardylar...

...Indi bolsa...

Hiç kim ýok.

Ümsümlik.

Diňe olaryň üçüjigi...

Onuň ýene-de bogazy "lyk" boldy.

Kindiwanja bedenini çekip-çydar ýaly bolmadyk gam-gussa gark etdi. Kiçijik gursagyny dolduran hesrete döz gelmänen ol bady-baran aglamaga başlajak bolanam şoldy welin...

- "Döredijiler" görünüşiniň soňky wekilleriniň sanly emeli sudurlarynyň duýgy-akyl düzümide ýuze çykan násazlyklar, olaryň golografiki şekiliniň durnukly saklanmagyna mümkünçilik bermeýär! -diýip, Bekediň Baş Emeli Paýhasynyň enjam owazy,

aňk-taňk bolan oglanjygyň aňynda ýaňlandy.

Ol heniz näme bolýandygyna doly düşünmäge-de ýetişmänkä, onuň ejesidir kakasy birhili tolkun atyp, gyrpyp gitdi. Birdenem howada eräp, gaýyp boldy.

Oslagsyz bolup geçen bu hadysa zesarly elheder almakdan ýaňa, oglanjyk tasdanam wägirip, bu ýerden ökjäni göterýärdi.

Emma, birdenkä, oňam sudury, ejesi-kakasynyňky ýaly gyrpdy-da, öçdi...

...Birsellemeden soň, çetdäki kürsüce-de, ejesi-kakasynyň sene-menesini synlap oturan, düşbüje oglanjyk, kellesinde öz-özünden döreýän pikirleri äwmän-alňasaman aýlamaga başlady.

...Ulular – mönü.

Ulular – türkana.

Ulular – köpbilmiş.

Ulular – gedem... Hekaýalar